

Reizen door de **zomer** en andere **verhalen**

AD VALVAS

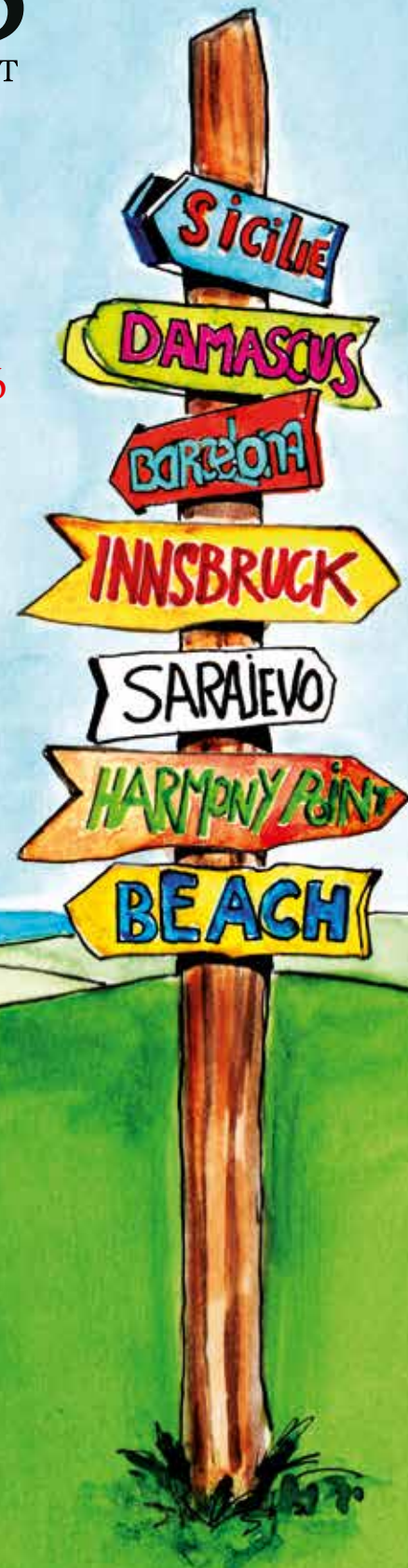
JAARGANG 73 JUNI 2026
VOLUME 73 JUNE, 2026

ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT

Jouw westerse paspoort
is een privilege¹² Blut en
toch vakantievieren?¹⁶

Camping on Antarctica²⁶

Vakantie in de Amsterdam Summer School⁶
Bosnië en Herzegovina: dertig jaar na de oorlog⁸
Holiday travel by train²⁴

Een kwetsbare vrede vol tegenstrijdigheden

P8-11

Dertig jaar na de oorlog brachten studenten criminologie een bezoek aan Bosnië, waar een vrede heerst die gekenmerkt wordt door zowel ontkenning als herdenking.

Met een Nederlands paspoort krijg je probleemloos toegang tot 185 landen

P12-15

De bewegingsvrijheid van een paspoort bepaalt mede waar je kunt studeren en werken én aan welke conferenties je kunt deelnemen.

Klein budget? Zo kom je thuis de zomer door

P16-17

Met deze tips kun je toch nog wat maken van je vakantie in Amsterdam.

How to travel by train in Europe

P24-25

Three journeys – ranging from the most relaxing to the most adventurous – might just make you want to give it a go.

Among floating ice islands

P26-29

Who else is lucky enough to spend two months camping at the end of the world for their Master's degree? A Chilean Antarctic expedition, on catching penguins and bird flu research.

Peter Vollek

'Met die Summer School zijn we 16 maanden druk'

P6-7

Coördinator **Panagiota Christidou** leidt het team dat de VU Amsterdam Summer School op touw zet.

Peter Gerritsen

'I don't want to leave too much of myself at home to be a researcher'

P22-23

Abongile Sonkosi studied the experiences of female, black PhD-candidates. During her months at VU she missed a sense of belonging.

Volg ons op Twitter [@advalvas_vu](#) en Instagram [@advalvas](#)

AD VALVAS

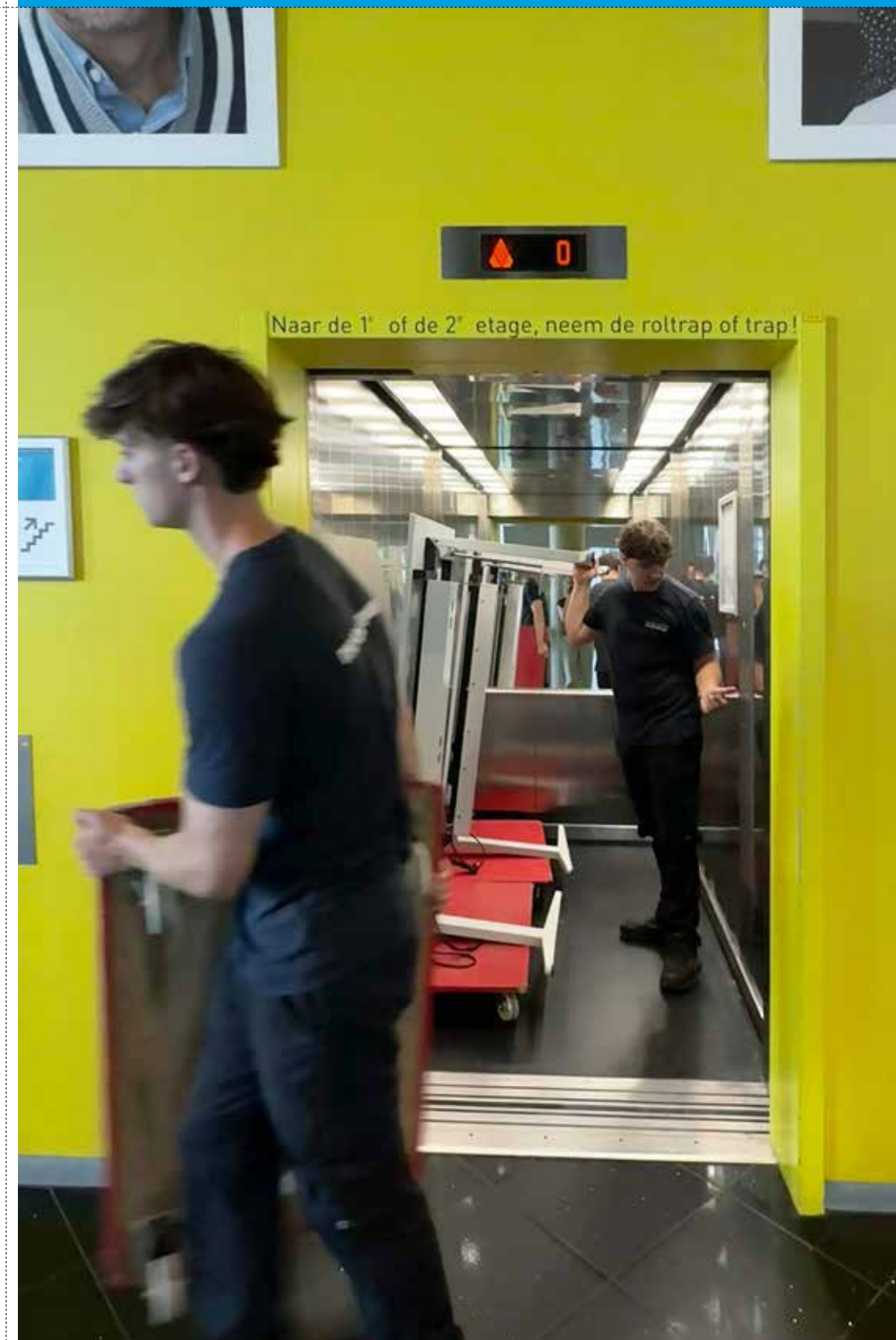
ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT
JAARGANG 73 #7 / JUNI 2026
INDEPENDENT MAGAZINE OF VU AMSTERDAM
VOLUME 73 #7 / JUNE, 2026

- 4 **OPINIE**
Joeri Tijdink
Minder promovendi, betere wetenschap
- 5 **WISSELCOLUMN**
Maurice Crul
Ik ben geen pacifist
- 18 **XXL**
Bingo!
- 20 **COLOFON**
- 21 **WEBSITE**
Nieuws **News**
- 31 **BLOG USC**
Lauren Byun
The university we choose to belong to
- 32 **PERSONEELSPAGINA**
- 34 **CULTUUR**
Rialto / Sportcentrum
Griffioen / Restaurant
- 36 **WOUT & DIDO**

PEFC-gecertificeerd
Het papier voor dit magazine
komt uit duurzaam beheerde
bossen en gecontroleerde
bronnen
pefc.nl

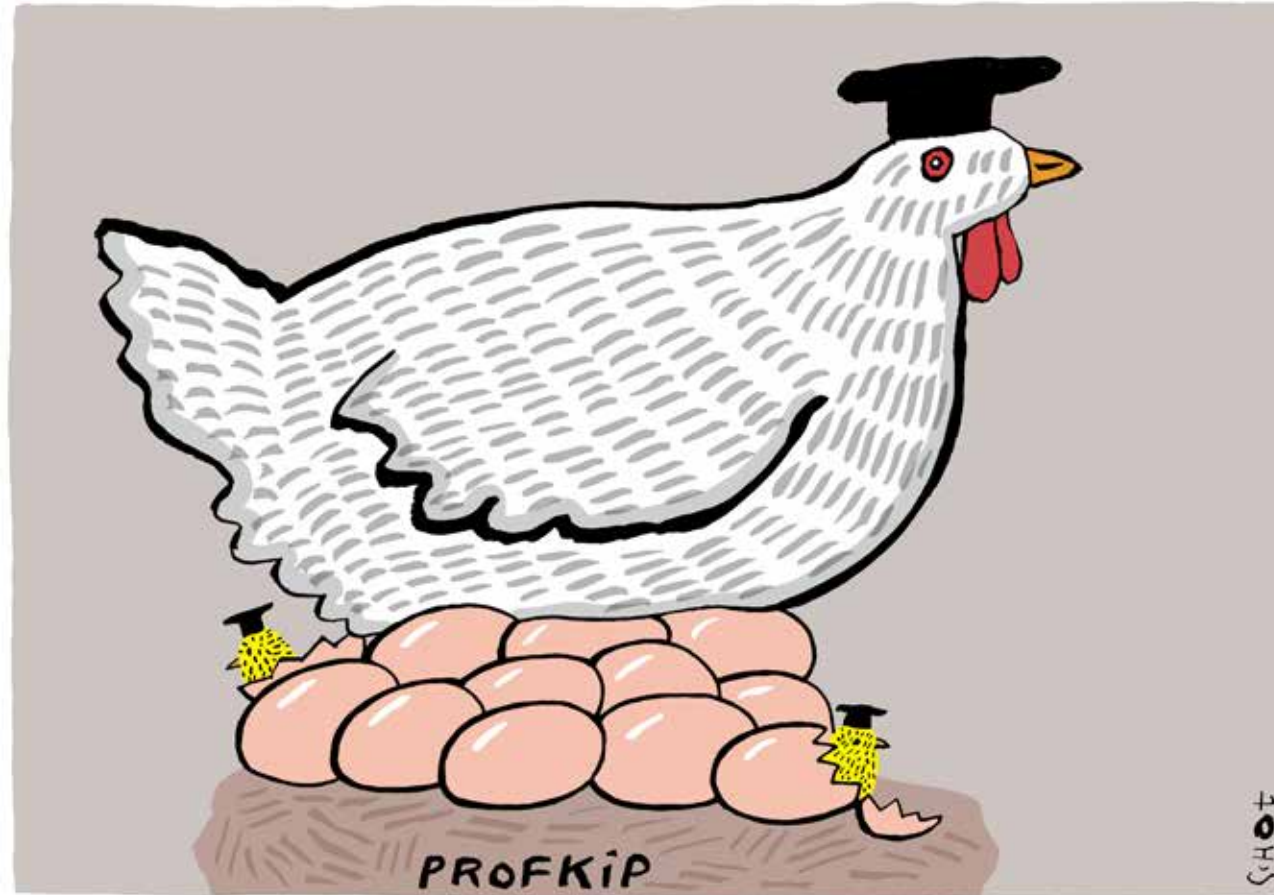

Passen en meten

Na ruim 10 jaar verhuist de Ad Valvas-redactie van het BelleVUe-gebouw naar het OZW-gebouw. De verhuizers leggen het advies om de trap te nemen toch maar naast zich neer.

OZW-GEBOUW, 28 JUNI 2026, 13.12 UUR

FOTO ANNA JANSEN

Minder promovendi, betere wetenschap

Er worden te veel promovendi opgeleid voor te weinig banen aan de universiteit.

DOOR JOERI TIJDINK
ILLUSTRATIE BAS VAN DER SCHOT

De begeleiding van promovendi staat onder druk. Het resultaat is zichtbaar: hoge uitvalcijfers, vele gestrande promotietrajecten, druk op wetenschappelijke kwaliteit en een zorgwekkende mentale gezondheid onder promovendi. Toch neemt het aantal promovendi al jaren toe. Met het project Profkip vraagt De Jonge Akademie aandacht voor de hoeveelheid promovendi die één hoogleraar begeleidt. Om de situatie te schetsen: 3800 hoogleraren, inclusief ongeveer 1000 bijzonder hoogleraren, begeleiden op papier samen bijna 38.000 geregistreerde promovendi. Dat is waarschijnlijk nog een onderschatting. Buitenpromovendi en artsen in een promotietraject staan niet altijd als promovendus geregistreerd. Volgens het CBS steeg tussen 2018 en 2024 het aantal promovendi met bijna de helft (in fte). Het aantal bevoegde begeleiders groei-

de echter niet mee. Het gevolg: meer promovendi zorgen voor meer profkippen, en dus meer druk op de kwaliteit van die begeleiding. Een promotietraject is primair een opleidingstraject. Een promovendus wordt opgeleid tot zelfstandig wetenschapper door begeleiding van een promotor. Dat is bijna altijd een hoogleraar. Een promotietraject is dé stap voor een wetenschappelijke loopbaan. Dat maakt goede begeleiding een voorwaarde voor een goede opleiding, geen overbodige luxe. Het project Profkip heeft dit voorzichtig op de agenda gezet. Het Promovendi Netwerk Nederland gaat zelfs een stap verder. De belangenbehartiger van het lijdend voorwerp interpreteert de scheve verhouding tussen begeleiders en promovendi als een structureel capaciteitsprobleem. Dit leidt tot drie met elkaar samenhangende problemen. Ten eerste: de kwetsbaarheid van

promovendi. Promovendi doen het harde werk. Zij zijn tegelijkertijd de kwetsbaarste schakel: relatief goedkope, tijdelijke arbeidskrachten die voor hun ontwikkeling volledig afhankelijk zijn van hun begeleider. Die afhankelijkheidsrelatie laat weinig ruimte voor fouten, twijfel of reflectie op kwaliteit. Zonder structurele, kwalitatieve begeleiding lijdt niet alleen de promovendus daaronder, maar ook de kwaliteit van wetenschap zelf. Minder promovendi zou meer ruimte geven aan meer en betere begeleiding.

Ten tweede: gestrande trajecten. Volgens het Rathenau maakt ongeveer 25 procent van de promovendi in dienstverband hun promotie niet af. Dat is een onacceptabel verlies; voor de promovendus zelf, maar ook voor de investering in hen. Onvoldoende of slechte begeleiding speelt daar vrijwel zeker een rol in, evenals de zorgwekkende staat van de mentale gezondheid onder jonge onderzoekers.

Ten derde: kansenongelijkheid. Ik doel op de kansen om na een promotie aan de slag te gaan als onderzoeker. Iets meer dan een vijfde van de promovendi heeft na hun promotie uitzicht op een vaste aanstelling aan de universiteit, terwijl veel meer verder zouden willen in de wetenschap. Natuurlijk vinden deze hoogopgeleide en slimme promovendi mooi en waardevol ander werk. Het roept wel een fundamentele vraag op: is het rechtvaardig om zoveel mensen op te leiden voor een carrière in de wetenschap, als die carrière voor de grote meerderheid niet beschikbaar is? Echte kansengelijkheid betekent niet méér promovendi opleiden, maar zorgen dat degenen die promoveren ook daadwerkelijk perspectief hebben. Investeren in duurzame loopbanen – meer vaste contracten voor postdocs en universitair docenten – én minder promovendi zou de academische arbeidsmarkt structureel gezonder maken. De oplossing vraagt om een fundamentele heroriëntatie: minder promovendi, betere begeleiding, en meer perspectief ná de promotie.

Joeri Tijdink is psychiater en onderzoeker aan Amsterdam UMC.

Reageren? Mail naar redactie.advalvas@vu.nl.

Ik ben geen pacifist

Maurice Crul hoogleraar onderwijs en diversiteit

Ik ben geen pacifist omdat ik het recht erken om je te verzetten tegen een agressor. Ik vind het gerechtvaardigd om je te verdedigen tegen een Russische agressor, een Israëlische of Amerikaanse agressor of een onderdrukkend Iraans regime. Ons standpunt hierover is ineens actueel omdat de VU intensiever gaat samenwerken met het ministerie van Defensie en hiervoor al een Centrum Defensie en Weerbare Samenleving heeft opgericht.

Ik snap dat je je niet kunt verweren tegen zulke agressors als je niet zelf ook defensief geweld gebruikt. De eerste vraag is echter om te bepalen aan welke kant we willen staan. Die keuze is niet makkelijk omdat Nederland via de Navo verbonden is aan een Amerikaanse agressor die oorlogsmisdaden pleegt, of via wapenhandel met een Israëlische agressor die genocide pleegt. Aangezien ons CvB samenwerking met zulke landen niet uitsluit, moeten we op z'n minst wantrouwend zijn. In een dialoogsessie over het nieuwe centrum was een van de belangrijke uitkomsten dan ook het ontbreken van duidelijke ethische kaders en 'rode lijnen'. Moeten we daarom niet in de naam al

duidelijk maken waar we als VU voor staan? Ik stel voor: Onderzoekscentrum Defensie tegen Agressors. Het Oekraïense en Palestijnse volk heeft laten zien dat bij verzet tegen een agressor het niet gaat om het aanschaffen van een Patriot-raketsysteem van een miljard euro. Tijdens een oefening in Estland eind vorig jaar hakten tien Oekraïense dronepiloten in een halve dag een zwaarbewapend Navo-leger in de pan. Verzet tegen de agressor draait om volksverzet, solidariteit en innovatie door de underdog. Die kwaliteiten passen beter bij wetenschappers van de VU dan bij het ministerie van Defensie dat fantaseert over een groter leger en de jeugd opnieuw wil inzetten als pionnen op een schaakbord. Denk aan de unieke positie van zo'n centrum! Onderzoek hoe de Oekraïense bevolking zich tegen de Russische agressie verzet. Of de Iraanse bevolking tegen het regime. Of wat de wereldwijde solidariteitsbeweging heeft opgeleverd in strijd tegen de Israëlische genocide. Welke lessen kunnen we daaruit leren? Daarmee zouden we het woord defensie echt een nieuwe inhoud geven.

Reageren? Mail naar redactie.advalvas@vu.nl.

Verzet tegen de agressor draait om volksverzet, solidariteit en innovatie door de underdog

‘Met die summerschool zijn we 16 maanden druk’

DOOR MAURICE TIMMERMANS
FOTO PETER VALCKX

Voor het derde jaar op rij leidt coördinator **Panagiota Christidou** het team dat de Amsterdam Summer School op touw zet. Wat houdt dat in?

‘We doen dit om de toegankelijkheid van de VU te vergroten’

Hoe zwaar is het om een summerschool met 25 cursussen voor te bereiden? “Dat is op momenten inderdaad uitdagend. Dat komt ook doordat we met een klein team werken, wisselend van drie tot vijf medewerkers. Mensen denken dat de voorbereiding van de summerschool een maand of twee in beslag neemt, terwijl we er elke keer zestien maanden druk mee zijn. We hebben docenten nu alweer opgeroepen om met voorstellen voor 2027 te komen. Het selecteren van cursussen en het reviewen van de kwaliteit ervan kost al een half jaar. Soms gooien internationale ontwikkelingen roet in het eten, zoals nu de oorlog met Iran die de brandstofprijzen heeft opgejaagd. Cursisten hebben zich in januari ingeschreven, maar sindsdien zijn de vliegtarieven gigantisch gestegen. Voor sommigen is dat een reden om af te zeggen.”

Wie zijn deze cursisten die hun zomer opofferen om zich te laten bijspijkeren? “We hebben dit jaar 300 inschrijvingen, waarvan 90 procent student is en de rest bestaat uit mensen die al in het vak zitten. Voor veel studenten is de summerschool een kans om te proeven aan specifieke thema’s, soms omdat ze geen tijd hebben om een semester of langer te komen, of krap bij kas zitten. Vooral voor niet-Europese studenten kan dat een probleem zijn. Niet zozeer voor mensen die al een baan hebben. Die komen speciaal voor een of meerdere cursussen, zoals gedragsmanagement bij voetbal. Sommigen blijken actief in de voetbalwereld, en zijn geïnteresseerd in de nieuwste ontwikkelingen en tools. Ook zijn ze benieuwd hoe jonge, internationale studenten ertegenaan kijken.”

Jullie bieden ook woonruimte aan. Is die nog te vinden? “We hebben dit jaar kamers in Hotel Jansen en The Social Hub in de aanbieding, inclusief badkamer, keuken en gemeenschappelijke ruimte. Woonruimte regelen is nu veel moeilijker dan tien jaar geleden. Het aantal opties voor deze groep studenten is beperkt; het is makkelijker om iets voor een weekend of een

semester te vinden. Ook zijn de prijzen extreem gestegen. Onze cursisten betalen tussen de 900 en 1200 euro voor twee weken. Daarmee zijn ze nog steeds goedkoper uit dan wanneer ze op eigen houtje iets zouden zoeken.”

Het zal lastig zijn om docenten te vinden; die zullen na een stressvol academisch jaar liever op vakantie gaan. “Docenten vinden het vooral moeilijk om een jaar van tevoren al toe te zeggen of ze meedoen. Wat betekent dat ze op tijd moeten beginnen met de voorbereiding en de opzet van een nieuwe cursus. Dat terwijl het reguliere werk gewoon doorgaat. Ook zijn er soms praktische haken en ogen, waarbij docenten verhinderd zijn op de data waarop de cursussen zijn ingepland. Die liggen vast.”

Het aantal deelnemers is gezakt van 450 in 2022 naar 275 in 2025. Hoe kan dat? “In 2022 piekte het aantal cursisten, omdat de summerschool in het jaar daarvoor uitviel vanwege corona en iedereen meeverhuisde naar 2022. Daardoor ontstond een dubbele lichte. Daarna zakten de inschrijvingen, ook omdat we minder cursussen aanboden. We stelden hogere eisen, waardoor sommigen afvielen. Bovendien kwamen minder studenten, omdat de overheid het internationaliseringsbeleid aanscherpte om het aantal buitenlanders te beperken.”

Waarom organiseert de VU zomercursussen? Leveren die geld op? “Ja, de VU houdt er geld aan over, maar niet veel. De inkomsten zijn niet de hoofdreden om een summerschool op te tuigen. De internationale profilering is belangrijker. Maar de VU doet het ook om docenten de kans te geven om een nieuwe cursus op te zetten, die aansluit bij hun interesses en onderzoek. En dat voor studenten die supergemotiveerd zijn.”

Wat gebeurt er met het geld dat de VU eraan overhoudt? “Een deel daarvan gaat naar de docenten en de faculteiten. En met het geld dat overblijft, bieden we extra scholarships aan, reisbeurzen en exchange-plekken voor partneruniversiteiten. Allemaal om de toegankelijkheid van de VU te vergroten.” AV

Panagiota (Yota) Christidou

32

Masterstudent
Business
Administration

2024 - heden

Coördinator Amsterdam Summer School

2022 - 2024

Internationale studentencoördinator, IC Business School

2021 - 2022

Community connector & event manager, The Student Hotel

2018 - 2020

Master geschiedenis, Universiteit Leiden

2012 - 2018

Freelance vertaler Engels en Grieks

2011 - 2016

Bachelor geschiedenis en archeologie, Aristoteles-universiteit van Thessaloniki, Griekenland

Summer School

Van gedragsmanagement bij voetbal tot de mysteries van neurodegeneratieve ziekten. De VU Summer School telt dit jaar 25 cursussen in de periode van 4 juli tot 2 augustus, waarvoor zich driehonderd deelnemers hebben ingeschreven. Ze komen uit tientallen landen, maar ook uit Nederland, onder wie VU-studenten die korting krijgen. De cursussen variëren qua niveau en zijn toegesneden op bachelors, masters of PhD's. Ze duren een of twee weken. Inschrijven kan nog steeds.

Dertig jaar na de oorlog brachten studenten criminologie een bezoek aan Bosnië, waar een vrede heerst die gekenmerkt wordt door zowel ontkenning als herdenking.

DOOR HANNAH KAMP

Een kwetsbare vrede vol tegenstrijdigheden

Vlak na de laatste deadlines van het afgelopen blok vertrokken studenten en docenten van de masteropleiding International Crimes, Conflict and Criminology naar Sarajevo in Bosnië voor een studiereis van een week. Naast de verhalen over grootschalige wrede daden en de uitdagingen van de overgangsfase na de Bosnische Burgeroorlog, ontdekten we dat de tegenstellingen die de oorlog hadden ontketend, hem ook in stand hielden en dertig jaar later nog steeds bestaan.

Het hele jaar door hebben de studenten van deze master zich vanuit verschillende wetenschappelijke invalshoeken verdiept in grootschalige wrede daden en internationale misdrijven. De oorlogen in Joegoslavië en de genocide in Srebrenica dienden als praktijkvoorbeelden voor ons leerproces. De studiereis naar hoofdstad Sarajevo was voor de deelnemende studenten een verrijkende en verhelderende ervaring. Zo konden ze kennisnemen van de vastgestelde feiten over het geweld tussen 1992 en 1995, en ervaren hoe de historische verhalen die buiten het vredesakkoord om de ronde doen, actief worden betwist.

Een stad van helden

Het Dayton-akkoord, dat op 21 november 1995 werd ondertekend door de presidenten van Bosnië en Herzegovina, Kroatië en Servië, maakte een eind aan de conflicten. Maar voor vrede is meer nodig, zo werd ons verteld door de deskundigen die wij ontmoetten. Hoewel de wapens die winter officieel werden neergelegd en de legercommandanten hun soldaten terugtrokken van het slagveld, zijn de sporen van de oorlog nog steeds zichtbaar: kogelgaten in de huizen, muurschilderingen van veroordeelde oorlogsmisdadigers en tegenstrijdige historische narratieven die het land nog steeds verdelen.

Dat werd al meteen duidelijk op de eerste dag, toen we verschillende steden bezochten in de Republika Srpska, een van de twee confederale entiteiten waaruit Bosnië en

Herzegovina bestaat. Met onze gids Adnan, een veteraan van het leger van de Republiek Bosnië en Herzegovina, verlieten we de hoofdstad en trokken we naar kleinere plaatsen waar de invloed van de Bosnische Serviërs steeds duidelijker werd. Langs de wegen en boven op gebouwen in de stad wapperden Servische vlaggen, wat erop duidde dat we een heel andere wereld betraden. Toen we met onze bus Kalinovik binnenreden, zagen we een muurschildering van de veroordeelde oorlogsmisdadiger Ratko Mladić, met daarnaast een Servische vlag. Deze had een prominente plek gekregen in de geboorteplaats van de voormalige legerofficier. In het centrum van de 'Stad van de Helden' waakte een imposant standbeeld van Mladić over de gedenkplaats. De muurschildering vertegenwoordigt een bepaald narratief, namelijk dat Mladić geen plegger van genocide is, maar een 'verdediger' en held. Meer dan dertig jaar na het einde van de oorlog duiden dergelijke voorstellingen op het voortbestaan van alternatieve historische waarheden; wat internationaal als genocide wordt erkend en wettelijk is vastgelegd, wordt in lokale contexten in een ander perspectief gezet, gebagatelliseerd of ronduit verworpen.

Gids Adnan, veteraan van het leger van de Republiek Bosnië en Herzegovina

Internationaal wordt de genocide erkend, lokaal wordt die gebagatelliseerd of ronduit verworpen

Hotel Miljevina

Verlaten hotels kregen andere functie

Misschien wel de meest opvallende tegenstrijdigheden op die dag werden zichtbaar tijdens ons bezoek aan Miljevina en Višegrad. In beide steden werden hotels tijdens de oorlog gebruikt voor martelingen en seksueel geweld tegen Bosniakse mannen en vrouwen – een overwegend islamitische bevolkingsgroep in Bosnië. In Miljevina staan alleen nog de muren van het hotel overeind, met overal in het gebouw gebroken glas en graffiti. Zonder een bord of gedenkplaat die herinnert aan de gepleegde misdaden, zou dit gebouw gemakkelijk kunnen worden gezien als een willekeurig verlaten pand of een overblijfsel uit economisch slechte tijden, in plaats van een plek waar gruweldaden hebben plaatsgevonden.

In Višegrad diende het kuurhotel Vilina Vlas eveneens als locatie waar Bosniakse burgers werden vastgehouden, gemarteld en blootgesteld aan systematisch seksueel geweld. Toen onze bus het gebouw naderde, zei onze gids dat we konden uitstappen om de omgeving te verkennen. Hijzelf koos ervoor om in de bus te blijven. Hij had zichtbaar geen behoefte om terug te keren naar de plek waar zoveel geweld had plaatsgevonden. Ondanks het feit dat Vilina Vlas tijdens de oorlog een van de belangrijkste verkrachtingslocaties was, is het kuuroord momenteel gewoon in gebruik. De gasten zwemmen in het zwembad waarin vroeger lijken dreven, en slapen in dezelfde bedden waar Bosniakse vrouwen en meisjes werden verkracht. Hieruit blijkt hoezeer het verleden hier nog wordt ontkennd. Toen ik bij de trap naar de ingang stond om foto's te maken, kwam er een man naar buiten om een sigaret te roken. Ik keek hem aan en hij glimlachte terug, en ik vroeg me af of hij wist wat de vrouwen en meisjes in dit hotel was overkomen en of het hem wat deed. Ook hier geen gedenkplaat ter nagedachtenis aan de slachtoffers. Geen erkenning van de gruweldaden die hier zijn begaan, maar de ultieme ontkenning.

Diepgewortelde tegenstellingen

Met de vraag of het gebrek aan aandacht in de Republika Srpska voor de Bosniakse slachtoffers wordt veroorzaakt door een drang om te vergeten of door actieve ontkenning, bezochten we de volgende dag de missie van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) in Bosnië en Herzegovina. Wat een presentatie van een uur had moeten worden, mondde uit in een drie uur durend openhartig gesprek over de uitdagingen van overgangsjustitie in post-conflictsituaties in een land dat worstelt om het gewelddadige verleden achter zich te laten. De OVSE is met 57 deelnemende staten de grootste regionale veiligheidsorganisatie ter wereld en werd opgericht in 1973 (toen nog CVSE) om tijdens de Koude Oorlog als multilaterale 'brug' tussen Oost en West te fungeren. De OVSE bevordert alomvattende veiligheid door middel van – vaak stille – diplomatie en voert haar werkzaamheden uit vanuit haar secretariaat in Wenen (Oostenrijk), op basis van diverse mandaten, terwijl zij haar invloed uitbreidt via haar veldmissies in voornamelijk (Zuid-)Oost-Europa en Centraal-Azië. De OVSE-missie in Bosnië en Herzegovina werkt op basis van het mandaat dat is vastgelegd in het Dayton-akkoord.

Dit akkoord maakte een einde aan de oorlog en legde het grondwettelijk fundament van het land. De grondwet van Bosnië bestaat niet als een op zichzelf staand document, maar als een bijlage – Bijlage 4 – die in het vredesakkoord zelf is opgenomen. In die zin is het grondwettelijk bestaan van het land zelf ondergeschikt aan de voorwaarden van het akkoord waarmee het conflict werd beëindigd, wat ons eraan herinnert dat Bosnië en Herzegovina niet zozeer is opgezet als een samenhangend politiek project, maar is uitonderhandeld als compromis tussen de strijdende partijen. Deze regeling is een afspiegeling van de omstandigheden waaronder ze tot stand is gekomen: een akkoord tussen partijen die elkaar nauwelijks vertrouwen en die tegenstrijdige visies op het land hebben. Hoewel men er met dit akkoord in is geslaagd het geweld een halt toe te roepen, heeft het ook de politieke verdeeldheid tussen de entiteiten versterkt, waardoor een gefragmenteerd systeem is ontstaan waarin samenwerking weliswaar noodzakelijk is, maar zelden soepel verloopt.

Barrière tegen politieke wil

Het creëren van vertrouwen – de ultieme voorwaarde voor duurzame vrede – is een enorme uitdaging in post-conflict-situaties; bevooroordeelde narratieven die de ‘andere partij’ in een negatief daglicht stellen, werpen een barrière op die politieke wil in de weg staat. Het tripartiete leiderschap van het land, waarin vertegenwoordigers van de Bosniakken, Serviërs en Kroaten zitting hebben, is zelfs voor het dagelijks bestuur aangewezen op compromissen. Toch raken in de praktijk zelfs relatief onomstreden beleidskwesties gepolitiseerd langs etnisch-nationalistische scheidslijnen, aangezien leiders vaak meer politieke winst behalen door samenwerking dan door samenwerking. Op deze manier zorgen de institutionele afspraken die bedoeld zijn om vrede te waarborgen er juist voor dat de verdeeldheid blijft voortbestaan, waardoor het moeilijk is om vertrouwen op te bouwen.

De OVSE-adviseurs benadrukten dat er ook buiten de uitvoerende macht vertrouwen moet worden opgebouwd, met name in sectoren als het onderwijs en de rechterlijke macht. Op Bosnische scholen is de fragmentatie schrijnend: met meer dan tien ministeries van Onderwijs is er geen uniform leerplan, en krijgen kinderen fundamenteel verschillende versies onderwezen van de geschiedenis, de grenzen en het oorlogsverleden van het land. Deze naast elkaar bestaande verhalen leiden tot uiteenlopende collectieve herinneringen. En als er geen gemeenschappelijke basis van feiten is, komt men moeilijk tot een dialoog.

Tegelijkertijd ondermijnt de trage en onevenwichtige vervolging van oorlogsmisdaden het vertrouwen nog verder. Rechtszaken worden gekenmerkt door jarenlange vertragen en tegenstrijdige straffen, en worden vaak gezien als selectief of politiek gemotiveerd. Als gemeenschappen zien dat ‘hun’ daders worden gestraft terwijl anderen ongestraft blijven, worden de wrokgevoelens juist versterkt in plaats van weggenomen. De adviseurs merkten op dat een onevenwichtige verantwoordingsplicht verdeeldheid in de hand werkt. De achterstanden in de rechtspraak als gevolg van een overbelast rechtssysteem roepen de vraag op of gerechtigheid (alleen) via juridische sancties kan worden bereikt.

Juichen voor Italië

Maar diezelfde middag werden we geconfronteerd met een heel ander perspectief. Genocidedeskundige Hikmet Karčić beschouwt Bosnië en Herzegovina in zekere zin als een ‘model’ voor verzoening na een conflict. Zijn argumentatie lijkt te berusten op een beperktere definitie van verzoening: de afwezigheid van nieuw grootschalig geweld en het vermogen van voormalige tegenstanders om naast elkaar te kunnen leven. Volgens deze maatstaf heeft Bosnië een broze vorm van stabiliteit bereikt, ook al blijft een diepere sociale samenhang voorlopig buiten bereik.

Volgens de OVSE-adviseurs is deze kwetsbaarheid nu juist het probleem. Het ontbreken van een verenigde politieke gemeenschap komt op de meest onverwachte plekken naar voren, zelfs in de sport. Die avond moest Bosnië en Herzegovina tegen Italië spelen in de finale van de play-offs voor het WK. De OVSE kreeg meldingen dat een deel van het land voor de Italianen was.

Enkele uren later werd dit narratief in Sarajevo weersproken. Na een nagelbijtende penaltyserie kwam Bosnië en Herzegovina als winnaar uit de bus. De stad ontplofte. De straten stroomden vol met mensen die zich in vlaggen hadden gehuld, het getoeter van auto’s was tot ver in de nacht te horen, en de menigte scandeerde: *“I am from Bosnia, take my to America”*. Even leek de verdeeldheid waarover we het de hele dag hadden gehad, op te lossen in een gezamenlijke vreugde. Maar zelfs toen bleef de vraag hangen: aangezien Sarajevo voornamelijk door Bosniakken wordt bevolkt, zouden er in steden in de Republika Srpska dezelfde geluiden klinken? Terwijl ik op het drukbezochte plein stond te wachten tot de spelers zouden arriveren, vroeg ik twee fans, Kenna en Din, of het hele land deze overwinning gemeenschappelijk zou kunnen vieren. Er viel een korte stilte voordat het antwoord kwam: *“Dat hoop ik.”*

Spookstad

Op de laatste dag van het programma vertrokken we naar Srebrenica, de stad in Oost-Bosnië waar de genocide op de Bosniakse bevolking officieel is erkend. Toen we door de indrukwekkende blauwe bergkloven reden die het landschap doorsneden, stond de natuurlijke schoonheid in schril contrast met wat hier in het verleden heeft plaatsgevonden. De wegen die we volgden en de heuvels waar we langs reden waren getuige geweest van onvoorstelbare wreedheden. Srebrenica zelf is een spookstad. Het aantal graven ter nagedachtenis aan de ruim 8.000 Bosniakse mannen en jongens die door het Bosnisch-Servische leger zijn vermoord, overstijgt het aantal mensen dat er tegenwoordig woont. Aangezien veel gezinnen ontheemd zijn geraakt of zijn vermoord, staan talloze huizen leeg. Achter de met kogelgaten doorzeefde gevels is het stil; er is niemand meer om naar terug te keren of ze te erven. De meeste van deze vernielingen zijn een overblijfsel van de oorlog, maar elk jaar op 12 juli, de dag na de Internationale Dag van Bezinning en Herdenking, rijden radicale Bosnisch-Servische fanatici door de stad en zwaaien met Servische vlaggen, zingen nationalistische liederen en schieten op de huizen waarvan ze weten dat ze van Bosniakken zijn. Voor velen hier herinneren deze daden

Graven in Srebrenica

er jaarlijks aan dat de strijd om het verleden nog altijd voortduurt.

Zelfs in het herdenkingscentrum, waar bezoekers in de voormalige batterijfabriek, die tijdens de moordpartijen als basis diende voor het Nederlandse bataljon, verschillende tentoonstellingen kunnen bekijken, zijn de meningsverschillen over de geschiedenis zichtbaar. De permanente tentoonstelling ‘Het falen van de internationale gemeenschap’, mede gefinancierd en mede opgezet door de Nederlandse overheid, wijt de genocide aan de bureaucratische verlamming binnen de NAVO. Sommigen stellen echter dat daarmee de verantwoordelijkheid wordt afgeschoven op een abstract systeem in plaats van op de personen die hebben nagelaten de Bosniakse burgers te beschermen. Vlak ernaast leggen de nieuwere (door Turkije gefinancierde) tentoonstellingen de nadruk op iets anders. Ze brengen de verhalen van de slachtoffers in beeld aan de hand van foto’s, korte documentaires en persoonlijke bezittingen, waaronder de teruggevonden schoenen van enkele vermoorde Bosniakse burgers. Dertig jaar later is de verantwoordingskwestie

Museum in Srebrenica

nog steeds zo’n omstreden onderwerp dat zelfs hier, bij het monument, maar weinigen het erover eens zijn waar de verantwoordelijkheid werkelijk ligt en wie er herdacht moet worden.

De Bosnische masterclass

Wat ons is bijgebleven, naast nieuwe ervaringen en kennis over Bosnië en Herzegovina, waren aloude vragen over wat ‘vrede’ betekent in een samenleving na een conflict, en hoe kwetsbaar die vrede kan blijven. In Sarajevo, de Republika Srpska en Srebrenica toonde het naoorlogse landschap in Bosnië dat de overgang van oorlog naar vrede zelden een lineair proces is. Conflicterende visies op de geschiedenis en het beperkende Dayton-kader zorgen ervoor dat de onderliggende politieke en maatschappelijke verdeeldheid in het land steeds wordt versterkt.

Deze spanningen blijven duidelijk zichtbaar en beïnvloeden alle lagen van de sociale werkelijkheid. Ze zijn onderdeel van het dagelijks leven. We deelden schotels met burek en cévapi in de oude binnenstad van Sarajevo, hoorden kerkklokken en de Adhan uit moskeeën door elkaar klinken, en zongen karaoke met Adnan in de bus op de terugweg vanuit het oostelijke deel van Bosnië, een gebied getekend door de verschrikkingen die er plaatsvonden. Juist deze combinatie van verscheurdheid en normaliteit, van verdeeldheid en samenleven, maakte de reis zo boeiend. Bosnië en Herzegovina is zowel een model van vrede als een levend bewijs dat de situatie na een conflict in verandering blijft en geen definitieve oplossing kent. Zoals Adnan opmerkte: *“Bosnië is een masterclass van tegenstrijdigheden”*, en door deze te bevragen wordt duidelijk hoe belangrijk het is om ons te verzetten tegen simplistische narratieven – ook in hedendaagse conflicten, waar gelaagde geschiedenissen en concurrerende narratieven nog steeds bepalend zijn voor de manier waarop vrede wordt nagestreefd en conflicten worden ervaren. **AV**

Geen erkenning van de gruweldaden die hier zijn begaan, maar ultieme ontkenning

Het is belangrijk om ons te verzetten tegen simplistische narratieven

Wie mag de wereld in en wie niet?

Met een Nederlands paspoort reis je zonder vooraf een visum aan te vragen naar 185 landen, met een Syrisch paspoort naar 26. De bewegingsvrijheid van een paspoort bepaalt mede waar je kunt studeren, werken, familie bezoeken én aan welke wetenschappelijke conferenties je kunt deelnemen.

DOOR TIMO NIEUWENHUIS ILLUSTRATIE BAS VAN DER SCHOT

Als witte man met de Nederlandse nationaliteit en paspoort vlieg ik overal gemakkelijk naartoe: Rio de Janeiro, Mexico City, Kaapstad, Marrakech, Hanoi; niets lijkt onbereikbaar. De wereld gaat letterlijk voor me open. Ook hoef ik met mijn Nederlandse naam en geboorteplaats niet bang te zijn dat de douane mij extra controleert, of dat ik uit de rij wordt gehaald om ondervraagd te worden over hoe ik me verhoud tot het regime in Syrië of Irak. Dit privilege is helaas niet voor iedereen. Ik weet nog goed hoe de douane op een luchthaven een vriend een uur lang ondervroeg vanwege zijn Arabische uiterlijk en omdat in zijn paspoort staat dat hij in Bagdad is geboren. Of hoe het vriendje van een vriendin niet mee kon op werkvakantie omdat hij met zijn Syrische paspoort geen visum kreeg voor Egypte. Zijn werkgever was verrast: daar waren ze gewend dat iedereen een westers paspoort had en dus moeiteloos een visum kreeg.

Nationaliteitsongelijkheid

Betty de Hart, VU-hoogleraar transnationale gezinnen en migratierecht, geeft aan dat de 'paspoortongelijkheid' feitelijk 'nationaliteitsongelijkheid' is. Een paspoort is slechts een document om je nationaliteit aan te tonen, net zoals een ID of een rijbewijs. Een Europese nationaliteit geeft veel vrijheden: "Binnen de Europese Unie heb je dan bijvoorbeeld recht op vrij verkeer. Daarbuiten zijn er afspraken met landen die deel uitmaken van het Schengengebied, zoals Zwitserland en Noorwegen. Binnen dit gebied is er amper controle, geen duidelijke grenzen en je hoeft geen visum aan te vragen.

En een visum is een visum voor het Schengengebied. Landen die hierbuiten vallen, ziet de Europese Unie als derde landen, zoals Ghana maar ook Amerika. Om migratie te reguleren gelden niet dezelfde regels voor alle derdelanders. Visumvrij reizen, een visumplicht en of je überhaupt een visum krijgt, hangen af van de afspraken die landen onderling maken. Geopolitieke ontwikkelingen hebben invloed op die afspraken en wie welke vrijheden krijgt. Zo krijgen mensen met een Europese en Amerikaanse nationaliteit vaak visumvrije toegang en krijgen zij relatief eenvoudig een visum." Door die internationale afspraken krijgt niet iedereen dezelfde behandeling. De Hart geeft een voorbeeld: "Stel jij wordt verliefd op iemand uit Ghana en je buurvrouw op iemand uit Amerika. Zowel jij als je buurvrouw willen samenwonen met die nieuwe geliefde in Nederland. In allebei de gevallen moet de partner in Nederland voldoen aan een inkomenseis. Maar de geliefde in Ghana moet al in Ghana inburgeren en daarvoor bij de Nederlandse ambassade in Ghana een inburgeringstest doen. De Amerikaanse geliefde van je buurvrouw hoeft dat niet. En zo zijn er allerlei manieren van onderscheid. Overheden bepalen namelijk op basis van nationaliteit welke vrijheden mensen krijgen om te reizen voor bijvoorbeeld een kort verblijf, om er te werken, te studeren, of om te vluchten en bescherming te zoeken."

Visumaanvraag complexer

De Hart ziet dat het aanvragen van visa steeds moeilijker en complexer is. Bovendien gebruikt bijvoorbeeld de Nederlandse overheid profileringssoftware voor de beoordeling van Schengen-visumaanvragen. Deze software

Betty de Hart: 'Het gaat om veel meer dan vrij kunnen reizen'

onderscheidt visumaanvragers op basis van hun nationaliteit, herkomst, leeftijd en geslacht, waardoor de software een discriminerend effect kan hebben. De Hart begrijpt dat migranten willen naturaliseren: "Nederlandschap geeft gelijke behandeling. Migranten willen – net als ieder ander – dezelfde vrijheden hebben en op dezelfde manier worden gezien en behandeld. Ze willen niet méér betalen voor dezelfde reis, willen dezelfde kansen op de arbeidsmarkt krijgen, hun familie kunnen bezoeken en een pasgeboren kind aan hun familieleden kunnen voorstellen door hen op bezoek te laten komen. Het gaat om veel meer dan vrij kunnen reizen. De 'nationaliteitsongelijkheid' gaat over fundamentele dingen die invloed hebben op de levens van mensen."

Staatloos

Maar dezelfde nationaliteit geeft alsnog niet iedereen dezelfde privileges: je naam, achtergrond, etniciteit en kleur beïnvloeden hoe je wordt behandeld aan grenzen en op luchthavens. Mohammed Badran, oprichter van de

Stichting voor Vluchteling-Studenten

Homa

'Mijzelf vooruithelpen
ervaar ik als een
enorme vrijheid'

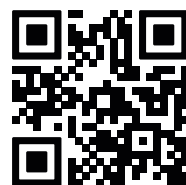
Homa uit Afghanistan
studeerde Internationaal
Recht aan de VU.

Samen laten we gevlucht talent bloeien

Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF begeleidt sinds 1948 gevluchte studenten, professionals en wetenschappers bij hun scholing en aansluiting op het Nederlandse onderwijssysteem en de arbeidsmarkt. Met persoonlijke begeleiding, financiële ondersteuning en toegang tot netwerken helpen we hen hun kennis, talenten en ambities volop te benutten. Dat is goed voor vluchtelingen én goed voor Nederland.

Het UAF helpen kan op veel manieren. Met geld, met tijd of door een actie te organiseren.

Doe mee! Help gevlucht talent op weg via uaf.nl/help-mee

Paspoortongelijkheid

Stichting Syrische Vrijwilligers Nederland, studeerde sociale antropologie aan de VU. Hij is een Palestijn, geboren in een vluchtelingenkamp in Damascus, Syrië, en kwam als tiener naar Nederland. De Syrische overheid gaf Badran een verblijfsvergunning voor vluchtelingen, zodoende had hij geen paspoort, maar een niet-erkend reisdocument. Hij was door de overheid als staatloos bestempeld. Eenmaal in Nederland kreeg Badran het reisdocument dat Nederland geeft aan vluchtelingen: "Het vluchtelingenreisdocument vanuit Nederland geeft ook al wat toegang: je mag reizen binnen Europa, je kunt visa krijgen. Ik heb toen ik dat document kreeg een semester gestudeerd in Zuid-Afrika, toen had ik nog niet de Nederlandse nationaliteit. Maar ook met dat document zie je verschillen: het lukte mij niet om een normaal reisvisum te krijgen voor Zuid-Afrika. Als je een vluchtelingenreisdocument hebt, moet je veel dingen doen én bewijzen dat je geen gevaar bent voor de staat én dat je ook weer weggaat."

Arabisch uiterlijk

Inmiddels heeft Badran de Nederlandse nationaliteit. Nu kan hij gemakkelijker reizen, maar toch krijgt hij niet dezelfde behandeling als een witte Nederlander, geboren in Nederland. Badran vertelt dat hij recent terugkwam van een bezoek aan Syrië: "Ik vloog via Istanboel naar Nederland en

had een heel korte overstaptijd. Toen ik het vliegtuig verliet in Istanbul kwam er ineens beveiligingspersoneel. Ze kozen uit alle passagiers tien mannen met een Arabisch uiterlijk bij wie ze een extra veiligheidscheck wilden doen. Ik was een van hen. Ik heb meerdere keren aangegeven dat ik maar weinig tijd had om over te stappen. Pas toen we bij de verhoorruimte aankwamen en ik mijn Nederlandse paspoort liet zien, mocht ik direct doorlopen."

Ook ongelijkheid in wetenschap

De ongelijkheden die voortkomen uit de visumafspraken tussen landen stromen door naar de wetenschap. De Hart geeft aan hoe ze tijdens het organiseren van wetenschappelijke conferenties aanloopt tegen de visumplicht die Nederland stelt aan bepaalde nationaliteiten: "Het is weleens voorgekomen dat een spreker uit het buitenland niet kon deelnemen omdat die geen visum kreeg."

Ook Badran ziet dit probleem: "Er zijn mensen die een scholarship krijgen in het buitenland, maar door hun vluchtelingenreisdocument voor Palestijnen in Syrië niet naar het land kunnen reizen omdat het reisdocument hen die toegang niet geeft. Documenten zijn heel belangrijk. Mensen met een Nederlands paspoort hebben meer vertrouwen tijdens het reizen, omdat als ze in problemen komen ze de Nederlandse ambassade kunnen bellen voor hulp."

Mohammed Badran: 'Met een vluchtelingenreisdocument moet je veel dingen doen: bewijzen dat je geen gevaar bent voor de staat én dat je ook weer weggaat'

Een paspoort is slechts een document om je nationaliteit aan te tonen, net zoals een ID of een rijbewijs

Maurice Crul: 'Als je een conferentie organiseert, moet je altijd bewust kijken naar de manieren waarop mensen kunnen worden uitgesloten'

The Global (De)Centre

Maurice Crul, VU-hoogleraar onderwijs en diversiteit, vertelt over alternatieven om ongelijkheid in de wetenschap te bestrijden.

"We hebben The Global (De)Centre opgericht om de ongelijkheden in de wetenschap die voortkomen uit ongelijkheid op basis van nationaliteit, te bestrijden. Het internet biedt bijvoorbeeld kansen om elkaar te ontmoeten zonder dat daar kosten aan verbonden zijn: je kunt workshops en lezingen online organiseren, waardoor je grenzen kunt overschrijden zonder dat je een paspoort nodig hebt. Conferenties worden vaak georganiseerd door partners met geld, zoals in Europa en Noord-Amerika. Vervolgens moeten wetenschappers uit andere regio's die minder gemakkelijk een visum krijgen, naar die landen reizen. Vanuit The Global (De)Centre hebben we daarom gekeken of we conferenties juist in bijvoorbeeld Afrika of Azië kunnen organiseren. Helaas is het alsnog niet altijd eenvoudig om financiering te krijgen wanneer je een conferentie in het buitenland organiseert."

Crul ziet een internationaal wetenschappelijk netwerk als een manier om meer bewustzijn te creëren: "Als je een conferentie organiseert, moet je altijd bewust kijken naar de manieren waarop mensen kunnen worden uitgesloten. Dat besef krijg je vooral als je netwerk niet alleen bestaat uit wetenschappers uit Europa en Noord-Amerika, maar ook uit bijvoorbeeld Latijns-Amerika of Afrika."

Klein budget? Zo kom je de Amsterdamse zomer door

Heb je deze zomer veel tijd, maar weinig geld? Met deze tips kun je toch nog wat maken van je vakantie in Amsterdam.

DOOR BRYCE BENDA

ETEN MET DE BUURT

Uiteten met soms een feestje toe? Voor een goedkope (vegan) avondmaaltijd kun je terecht bij het gemeenschapsgedreven De Sering in het centrum, waar eten, cultuur en activisme samenkomen. Met dagelijks zo'n 300 maaltijden op donatiebasis willen de oprichters eten voor iedereen toegankelijk houden. Zo nu en dan worden na het eten de tafels aan de kant geschoven voor een (muziek)optreden. Je kunt ook terecht bij de oorspronkelijke locatie in West, vlak bij Station Sloterdijk. *Kosten: diner voor 2,50 tot 18 euro (pay what you can).*

ULTIEM CHILLEN BIJ NEMO

Ben je geen waterrat maar heb je wel zin om te chillen? Ga dan naar de gratis daktuin van NEMO Science Museum. Je hebt er een uniek uitzicht over de stad en je mag zelfs je eigen eten en drinken meenemen. Op donderdagen is de daktuin extra lang geopend, tot 21 uur. *Gratis*

LUNCHCONCERT IN BEGIJNHOF

Verstopt in het Begijnhof – een oase van rust midden in het centrum – vind je de Engelse Hervormde Kerk. Tijdens de zomer kun je in deze *hidden gem* naar gratis lunchconcerten; afwisselend van koren, harmonieorkesten en andere muziekgroepen. Houd de agenda in de gaten om te zien wanneer de concerten zijn. *Gratis*

FOTOKUNST BIJ MELKWEG EXPO

Voor meer gratis kunst kun je naar de Melkweg Expo, de expositieruimte van De Melkweg. Je kunt er het hele jaar door van 11.00 tot 19.00 uur kijken naar het werk van talentvolle kunstenaars. De tentoonstellingen draaien om identiteit, de samenleving en popcultuur. Melkwegbezoekers kunnen ook na sluit nog de expo in. *Gratis*

BOMMETJE IN AMSTERDAM

Met de steeds hetere zomers is het fijn dat er steeds meer (on)officiële zwemplekken komen in Amsterdam. Neem zelf een gevulde koeltas en wat eten mee en je hebt vrijwel gratis een perfecte zomerdag. Een paar van onze favoriete plekken: **de steiger bij Cruquiuseiland in Oost, de kade bij Café Hesp aan de Amstel, het Marineterrein, alle ministrandjes aan het Nieuwe Meer en Park Somerlust in het Amstelkwartier.** *Gratis*

DE SERING WEST

HET GROENE VELD

LUXE DINER VOOR EEN STUDENTENPRIJS

Iedere vrijdag kun je bij ADM Noord terecht voor een 'biologische volkscuisine-de-luxe driegangenu', en dat voor maar tien euro. De chefs gebruiken alleen plantaardige producten van lokale bioboeren, biologische groothandels en uit eigen tuin. Met je bezoek aan het eetcafé steun je Het Groene Veld, een culturele en ecologische vrijhaven in Amsterdam-Noord waar ADM Noord onderdeel van is. Wees slim en reserveer vooraf. *Kosten: 10 euro voor drie gangen.*

BRAK OP ZONDAG

Wil je je kater wegdansen? Je weekend dansend afsluiten? Bezoek dan het feest 'Brak', waar dj's je van 15.00 tot 20.00 uur gratis en voor niks de beste progressive en diepe melodische techno voor-schotelen. In de zomer vind je Brak elke laatste zondag van de maand bij stadsstrand VerbroederIJ in Noord. De volgende editie is op 28 juni. *Gratis*

DE VERBROEDERIJ

DE SERING CENTRAAL

NEMO

VRANKRIJK

BEGIJNHOF

MELKWEG EXPO

RIJKSMUSEUMTUINEN

OBA

BORDSPELLEN IN DE BIEB

CAFÉ FEST

CAFÉ HESP

PARK SOMERLUST

COBRA MUSEUM

STEIGER CRUQUIUSEILAND

MARINETEERREIN

GOEDKOOP BIER BIJ CAFÉ FEST

Studentenkroeg Café Fest achter de HvA aan de Wibautstraat haalde onlangs *Het Parool* vanwege de zeer schappelijke bierprijs – een vaasje kost er slechts 2,75 euro. Bij krakerscafé Vrankrijk in de Spuistraat ben je nog goedkoper uit: voor een flesje Lindeboom betaal je een luttele 2 euro. *Kosten: 2-2,75 euro per biertje*

SCHATZOEKEN IN HET STADSARCHIEF

Geen kunst maar wel een gratis museum: de Schatkamer van het Stadsarchief is voor iedereen vrij te bezoeken. Je vindt er de eerste foto's van Amsterdam, een clubkaart voor de legendarische RoXY, originele brieven van Anne Frank, een eerbetoon aan Johan Cruijff en indrukwekkende kaarten uit de 17e eeuw. *Gratis*

SLENTEREN DOOR DE RIJKSMUSEUMTUINEN

Zonder Museumkaart kost een bezoekje aan het Rijksmuseum een godsvermogen, tenzij je alleen de prachtige tuinen induikt natuurlijk! De tuinen zijn dagelijks geopend tijdens kantoortijden. Strijk met je vakantieboek neer op een van de bankjes of slenter er op je gemak doorheen en bewonder de kunstwerken tussen het groen. *Gratis*

Bingo!

Bij deze versie hoef je niet bang te zijn dat je een liedje moet zingen als je valse bingo hebt, dat wordt al op het podium gedaan (niet vals). Bezoekers van het Déjà VU Festival testen hun muzikale kennis met de Hitbingo Band. De prijs voor dit goedlachse team? Een zak biologische linzensoep. (ES)

FOTO
YVONNE COMPIER

TE KOOP 4-k APPARTEMENT te AMSTELVEEN

Voor student of werkende
9 min. van de VU

Mail:

appartementamstelveen5@gmail.com

Groei in je vak Oefen je gespreken

Als student geneeskunde
gesprekken met patiënten
oefenen met een
trainingsacteur.

Act4you

trainingen@act4you.nl

www.act4you.nl

ADVERTENTIE

Werken bij de VU

Bijdragen aan een betere wereld, door onderscheidend onderwijs en grensverleggend onderzoek. Dat is de ambitie van de Vrije Universiteit Amsterdam. Persoonlijke vorming en maatschappelijke betrokkenheid staan hierbij centraal. Vanuit verschillende disciplines en achtergronden werken wij samen aan innovaties en nieuwe inzichten op het hele wetenschappelijke spectrum.

Aan de VU werken ruim 6.150 medewerkers en volgen ruim 31.000 studenten wetenschappelijk onderwijs. De uitstekend bereikbare VU-campus ligt in het hart van de Amsterdamse Zuidas.

Ben jij geïnteresseerd in werken bij de VU?
Kijk dan op: werkenbij.vu.nl

Werk jij al bij de VU? Hou dan de interne vacatures
in de gaten op: interne-vacatures.vu.nl

COLOFON

AD VALVAS

JOURNALISTIEK PLATFORM VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT
WWW.ADVALVAS.VU.NL

Redactieadres

De Boelelaan 1105
BelleVue, Kamer 1H-43
1081 HV Amsterdam
redactie.advalvas@vu.nl

Hoofdredacteur

Peter Breedveld

Redactie

Bryce Benda, Nour Khamis,
Emma Sprangers, Welmoed
Visser

Eindredactie

Win Castermans, Emma
Sprangers

Secretariaat en VU-advertenties

Anna Jansen (020) 5985630
secretariaat.advalvas@vu.nl

Art-direction/vormgeving

Rob Bömer – rbbmr.nl

Medewerkers

Antoni Bańkowski, Sjoukje
Bierma, Yvonne Compier,
Dido Drachman, Peter
Gerritsen, Martijn Gijsbertsen,
Hannah Kamp, Gaspar
Meijas Kromhout, Timo
Nieuwenhuis, Bas van der
Schot, Taalcentrum-VU,
Maurice Timmermans, Peter
Valckx, Wout van Zaale

Copyright HOP-kopij

Hoger Onderwijs Persbureau

Commerciële advertenties

Bureau Van Vliet (023) 5714745

Druk Senefelder Misset

WEBSITE

ADVALVAS.VU.NL

JOURNALISTIEK PLATFORM VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT

Nieuws, interviews, blogs en achtergrondverhalen

Elke dag actueel op advalvas.vu.nl

Niks missen? Abonneer je op onze wekelijkse Ad Valvas

Mail Update: <https://tinyurl.com/updateadvalvas>

BEZETTING

VU staat achter politie-optreden

Tijdens een medezeggenschapsvergadering verdedigde het college van bestuur de keuze om het door pro-Palestijnse activisten bezette BelleVUe-gebouw door politie te laten ontruimen. Een maand na het hardhandige optreden heeft de rector weinig hoop op een doorbraak met VU voor Palestina. “We weten niet zo goed wat we nog meer kunnen doen.”

MEDEZEGGENSCHAP

Ondernemingsraad wil meer inspraak

De OR vreest dat het college van bestuur de raad passeert bij de bundeling van drie diensten én de onzekere toekomst van het Centre for International Cooperation, dat de VU wil opheffen vanwege de kosten. Na een ellenlange discussie kreeg de raad de toezegging dat die nog wezenlijke inspraak krijgt.

UITSPRAAK

VSP'ers krijgen taakstraf

Oprichter van de Vrijmoedige Studentenpartij Marlon U. en partijgenoot Reinout V. krijgen taakstraffen voor geweldpleging, mishandeling en discriminatie van een medestudent in Bar Boele. Hun discriminerende uitingen werken strafverzwarend, maar een onvoorwaardelijke gevangenisstraf achtte de rechtbank niet passend, mede door de impact van de zaak op de twee veroordeelden.

WEBSITE

ADVALVAS.VU.NL/EN

JOURNALISTIC PLATFORM OF VU AMSTERDAM

News, interviews, blogs, features

Daily updated on advalvas.vu.nl/en

Don't miss out! Subscribe to our weekly Ad Valvas Mail

Update: <https://tinyurl.com/updateadvalvas>

SCIENCE

Warning against misinformation

It's not as easy as it sounds, says the Rathenau Institute. When you warn against misinformation, you end up reaching more people with it. Because by warning against it, you also repeat the false claims. “Vaccines, sunscreen... there was something about that, people then think.”

SCIENCE

US pulls back, EU expands orbit

While Trump's war on science pushes American researchers towards Europe, the EU is casting a wider net: Australian scientists can apply for Horizon Europe grants from 2027. Similar deals already exist with Japan, South Korea and Canada. The EU wants to nearly double its research budget.

ENROLMENTS

Number of international students falls

For the first time in twenty years, the number of international students in the Netherlands has declined. German enrolments have been dropping for five years running, and new Chinese applications fell by 28 percent. A housing shortage isn't helping. Only Delft and Eindhoven grew – thanks to their technical programmes.

‘I don’t want to leave too much of myself at home to be a researcher’

BY WELMOED VISSER
PHOTO PETER GERRITSEN

Abongile Sonkosi obtained a joint PhD from VU and Rhodes University (South Africa). She studied the experiences of female, black PhD-candidates, and was one herself. During her months at VU she missed a sense of belonging.

‘It felt like an act of decolonisation to write about my own struggles during my PhD’

Your PhD-thesis is on the experiences of black women in academia. In a way you were your own subject of study, right?

“When I interviewed other female black PhD-students, their experiences were very similar to mine and it felt cold to me to stay completely detached the way I am trained as a scientist. It just didn’t feel natural to me.

“There was a shift when I realized I had to leave too much of myself at home. The Euro-patriarchal system is strong in academia, but if we want our universities to really open up to people of different backgrounds, we must consider other ways of approaching science and knowledge.”

Can you give us an example where your situation didn’t match the expectations we have of PhD-students?

“The standard PhD-candidate comes from a middle class background; he is young, and doesn’t have children or financial responsibilities for others. I was working on a scholarship, I have a family, and I am the mother of an eight-year-old daughter. For me, going to conferences was a financial and emotional stretch. I relied on my supervisor’s support to cover hotels and travel costs.

“And then, living and working in Amsterdam meant I wouldn’t see my daughter for 4 months over multiple stays. This was a big sacrifice. Despite the warm welcome I got from my supervisors Henk van den Heuvel and Christine Teelken and the steady support from my South African supervisor Sioux McKenna, I felt sad and lonesome during my first weeks in Amsterdam. I didn’t feel I belonged to the VU community, partly because of cultural differences.”

How did you experience these cultural differences? “In South Africa, you will greet your colleagues and make small talk, just to acknowledge the relationship and acknowledge each other as a person: I see you, you see

me, we’re both human, that gives us a connection. At VU there were people I knew who just walked by me without greeting. I knew I shouldn’t take it personally, but I had a hard time with that.”

Did you find your network in the end? “Yes, at Uilenstede – where I lived – I met other students with an African background. And I found friends amongst the women I interviewed. We supported each other, and some of them will be friends for life.”

What did you miss being a PhD-student at VU? “We say we want our universities to open up to all kinds of people, but we do not support them with what they need as human beings. At Rhodes University, our group of PhD-students and supervisors would meet every two weeks in a social non-structured setting, where students would have the opportunity to discuss things with others, or with supervisors other than their own. I really missed such a thing at VU.”

And in research? “I discovered the western rational approach is too narrow for me. It felt like an act of decolonisation to write about my own struggles and my emotional journey during my PhD. We are so much more than rational beings, we have so much more and deeper knowledge.”

You write about ancestors also. What is their role in your life? “In Xhosa culture, ancestors are very important. I feel supported by them. My brother died in an accident in 2024, that was the hardest time for me. He was always telling me how proud he was of me. Now I can sense his presence at important moments, like my PhD-defense.

“Also in my research, during or after the interviews, I would sense the ancestors of the person I interviewed. This made the information more complete. **AV**

Abongile Sonkosi
37

2021-now
Joint PhD at VU and Rhodes University (South Africa)

2018-2021
Lecturer, Walter Sisulu University

2015-2018
Master’s Rural Development, University of Fort Hare, South Africa

2010-2012
Bachelor’s Social Sciences, University of Fort Hare, South Africa

Enriching science

Sonkosi’s writing about her personal journey during the PhD-trajectory is fresh and deeply moving. If decolonising science means giving space to voices as hers, the result is an enrichment of the whole scientific community. Read Sonkosi’s thesis: tinyurl.com/sonkosiphd

With flying and driving being the go-to options for holiday travel in Europe, train travel still has some ground to make up. However, these three journeys – ranging from the most relaxing to the most adventurous – might just make you want to hop on a train anyway.

BY ANTONI BAŃKOWSKI AND BRYCE BENDA

Rookie to boss level How to travel by train in Europe

Travelling Europe by train isn't the cheapest or fastest option – but it might be the most rewarding. There's something uniquely peaceful about watching the landscape roll by, country after country. And with a few smart moves, you can make the experience even better.

Our most important advice: book your tickets in advance (see box). Also, as delays are common on the rails, try to avoid connections with less than 20 minutes between trains. A little breathing room can save a lot of stress. While most trains have an onboard restaurant, bringing your own food is almost always cheaper – and tastier.

When booking in the daytime, opt for a window seat, as it can make all the difference on a long journey. For the best views, it's worth looking up which side of the train faces the scenery on your route.

Lastly, travel overnight to save time and money. Night trains let you skip a night's accommodation and wake up in a new city. Book a couchette or sleeper cabin for a surprisingly comfortable way to cover long distances. No surprise that our tips include two night trains.

Rookie Level [Amsterdam – Innsbruck]

Summer holidays in the Netherlands have a lot to offer – except a proper mountain hike. But snowy summits might be closer than you think.

On any day of the week, you can board the 7 PM Nightjet train at Amsterdam Central and wake up the next morning in Innsbruck, the heart of the Austrian Alps.

The route is served by new-generation carriages offering both regular couchettes and private mini-cabins that give the train the feel of a capsule hotel on wheels. In the morning, you wake up with a view of rocky mountain ridges, while a coffee and a small breakfast are served to your bed.

At 9 AM, you get off in Innsbruck, immediately surrounded by rugged peaks towering over the city. From the train station, you can get to several trails within 20 minutes, a lot of them being just a walk or a bus ride away. Some hikes lead to mountain cottages where you can spend the night for a small price, while the city itself also offers plenty of inexpensive accommodation.

Cost: Prices for a couchette or a mini-cabin start at 60 euros; regular seats start at 35 euros. **Duration:** 14 hours. **Booking tips:** Book through NS International or ÖBB, and if you're travelling with a friend, book together to land couchettes in the same compartment. Assigned mini-cabins? No problem: they come with a divider that opens right up.

Intermediate Level [Amsterdam – Barcelona]

What if the vibrant streets of Catalonia's capital weren't just a destination at the end of a crammed cheap airline flight, but rather an excuse to take a scenic journey across France with a taste of Paris on the way?

This voyage requires a bit more bravery, but if it calls your name, book a Eurostar train from Amsterdam Central to Paris, departing no later than 9.10 AM. In Paris, take a fifteen-minute ride on a local train from Gare du Nord to Gare de Lyon. The train runs underground, so consider other modes of public transport if you wish to see a bit more of the city.

Board a TGV train to Barcelona at 2.42 PM and watch the French countryside unfold beyond the window. Admire the view of medieval churches, winding country roads and picturesque French villages nestled among grassy hills. After catching a glimpse of the Alps halfway through the route, you can enjoy a ride along the Mediterranean coast. You arrive at the city centre around 9.30 PM, just in time to catch your breath and dive straight into Barcelona's nightlife.

Cost: Prices start at 74 euros. The Eurostar train can get expensive, especially if you book closer to the date. Try looking for indirect connections to Paris, which can end up being a lot cheaper. **Duration:** 12 hours 20 minutes. **Booking tips:** Book the first part on Eurostar's website. Book the second part of the route via SNCF and pick the upper-deck seat for the best views.

Boss Level [Amsterdam – Sicily]

This is probably the most epic train journey you'll ever make in Europe. The trajectory takes you all the way through France, Switzerland and the full length of Italy. And the best part? The entire train rolls straight onto a ferry to cross to Sicily. Yes, really.

Take a day train to Milan, then a sleeper train to Sicily. Or wait for the Amsterdam-Milan European Sleeper that starts in 2027 and gets you there overnight – leaving you a full day to explore Milan before continuing south. With the luggage storage service at Milan's central station, you can make the most of your holiday. Make sure to stay on the train after the ferry – the route to gritty, sun-baked Catania hugs the coastline, treating you to some of the island's most beautiful beaches from your window.

Just like its destination, the train ride is cinematic, timeless and for the seasoned traveller. Once you've arrived, you can enjoy some of Italy's best food and culture. If you're considering making this trip, don't wait too long: the Italian government is making plans for a 13.5-billion-euro bridge project, which would eventually replace the ferry crossing.

Cost: Prices start at 250 euros. **Duration:** 2 days. **Booking tips:** Book the day train to Milan and the night train to Sicily via Trenitalia. Or wait for the night train to Milan, which runs from 2027 and starts at 50 euros. **AV**

Booking tickets

Train tickets, even more than flights, get more expensive the longer you wait. Plan your route ahead of time and check happyrail.com or a local provider (such as Deutsche Bahn) to see what's available – some trains only open up three months in advance. It's also worth paying a little extra for flexible tickets, especially when you have a transfer en route. If your train is delayed or your plans change, you'll be glad you did.

Among floating ice islands

Who else is lucky enough to spend two months camping at the end of the world for their Master's degree? For the second time, Gaspar Meijas Kromhout is participating in a Chilean Antarctic expedition. On catching penguins and bird flu research.

TEXT AND PHOTOS
GASPAR MEIJAS KROMHOUT

It all started in Punta Arenas, the link between the inhabited world and Antarctica. Setting up a camp in Antarctica is a logistical challenge. There has to be enough food, drink and equipment on hand, and nothing should be forgotten. In the days leading up to our departure, we loaded all our belongings onto a shipping container. This involved two tonnes of tents, fresh and freeze-dried food, fieldwork equipment and many more essential items. The container was loaded onto an icebreaker owned by the Chilean navy, a ship that would be sailing us over the notorious Drake Passage over the next few days.

The Chilean icebreaker Almirante Viel in the bay in Puerto Williams, the most southerly city in the world

The journey took us past the fjords and glaciers of Patagonia to Cape Horn, where South America ends and the open sea begins. From here, we took three days to cross the Drake Passage with high winds and waves. Along the way, we spotted whales, petrels, albatrosses, sea lions and more. Even out on the open ocean, you can see plenty of birds: from the tiny storm petrel to the giant albatross, which has the largest wingspan in the world.

In the middle of the night we left the open sea and entered the Antarctic region via the Nelson Strait. It was a breathtaking experience to wake up surrounded by the floating islands of ice and gigantic glaciers. We were the last to be dropped off at Harmony Point, which gave us the opportunity to sail along the West Antarctic peninsula, several South Shetland islands and finally, Nelson Island.

Usually, people and goods are transported ashore by rubber dinghy, but Harmony Point beach is rocky and there are frequent high waves. For this reason, our belongings were transported by helicopter to the campsite, and we were brought to a beach further along by rubber dinghy. This was where we were greeted by a large group of penguins, seals and elephant seals.

It was incredibly special to be back at this place again, and it felt a little like coming home. Nelson Island is almost entirely covered by a glacier, but Harmony Point is a small headland lying on the southern tip of the island where, in summer, fields of moss and lichen appear and rocky beaches provide the perfect breeding ground for Antarctic seabirds. A little piece of land is accessible to a small group of researchers within this special protected area, where access is restricted. Here we set up camp with a tent for the kitchen, a separate tent for sleeping, and a makeshift lab for processing samples.

My tent during a snowstorm

Livingston Island from the ship

Antarctica

From inside the tent, I looked out over a colony of giant petrels, with a bay beyond which penguins and seals were swimming, and beyond that, the Nelson Glacier. On the other side lay a large open field covered in moss and lichen, where Antarctic skuas build their nests. Further along in the ocean, large groups of whales could regularly be seen, creating glistening fountains of water. On calm days, you could hear the calls of the gentoo and chinstrap penguins tending to their young further down the colony.

Our work consisted of catching penguins and other seabirds in order to fit GPS trackers and take samples for research into conditions such as bird flu, the microbiome and pollutants. We also installed cameras, giving us impressive images of penguins swimming together with whales. We also monitored the breeding process, from the laying of an egg right up until the chick left the nest. Two months of living in this wilderness teaches you a great deal, and you see differences that someone based at a research station wouldn't notice. It's so special to see how caring penguin parents look after their young, and how quickly these little woolly balls grow into adult penguins. You can't help but empathise with these animals.

Gentoo penguin colony near the Nelson Glacier

The chinstrap penguin colony with chicks

My colleague Eduardo Pizarro in protective clothing with Robert Island in the background

Gaspar Meijas Kromhout, Master's student of Ecology and Evolution, looking at the Nelson glacier

Other highlights included young male elephant seals playing together, to practise for when they reach adulthood, and how, during penguin adolescence, a nursery group forms with dozens of chicks gathered together and only a few adults. Penguins and other animals often came up to the tent out of curiosity.

Although you are in an area that is highly protected from humans, there are sadly signs of the impact that humans have had on this far-flung ecosystem. Rubbish washes up on the beach, mainly plastic and materials used in fishing. Huge buoys can be found in the middle of the penguin colonies, and poorly maintained structures on the island are beginning to collapse and are scattered everywhere. We also kept finding dead birds that had succumbed to bird flu brought here by humans. The damage is already plain to see, and we have to take a very strong stance on the exploitation of this vulnerable continent, especially the alarming impact of tourism and krill fishing.

A giant petrel with a chick in front of the tent

Following two successful, wonderful yet demanding months, it was time to pack up camp. We were collected by helicopter to head to the Chilean base of Escudero by ship, and from there, to fly back to Punta Arenas.

I'm grateful for the opportunity to be part of such an amazing, important project, and that I was able to experience such a unique place. At the same time, I saw how even here, at the end of the world, human activity is causing damage. I hope that this area stays preserved, despite it all.

VUVERENIGING

Voor vrienden van de VU

De oprichters van de VUvereniging wilden in 1879 een andere universiteit in Nederland. Los van de overheid, voor eigen keuzes met een eigen kompas. Een universiteit die staat voor rechtvaardigheid, medemenselijkheid en verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de wereld. Zo ontstond de bijzondere universiteit waar iedereen welkom is: de Vrije Universiteit.

De VUvereniging subsidieert jaarlijks met 1 miljoen euro bijzondere projecten en activiteiten op het snijvlak van onderzoek, onderwijs, zorg en maatschappij. Daarnaast organiseren we verrassende en inspirerende evenementen.

De VUvereniging is een maatschappelijk netwerk voor vrienden van de VU.

Lid van de VUvereniging ben je al voor €10 per jaar.

Je bent van harte welkom.

www.vuvereniging.nl

Lid worden kan hier

UNIVERSITY STUDENT COUNCIL

usr@vu.nl | [instagram@vu.usr](https://www.instagram.com/vu.usr) | HG StudentenDOK, room OD-12

The university student council is the representative participation council of and for students of VU Amsterdam. The council concerns itself mainly with the quality and accessibility of education at VU Amsterdam and with the student policy of this university. The council consults with the executive board periodically.

The university we choose to belong to

When I first ran for USC, I had very little knowledge about what the council does, and did not know how the VU worked. I had a surface-level imagination about what the work would look like: attend meetings, read documents, vote, repeat. But I knew that I wanted to be a representative for student voices. As the months went on, the work for me evolved to something more human: learning how institutions respond when students ask not only to be heard, but to feel safe. This year, the idea of social safety has become increasingly focused. It is something that is often discussed in abstract terms, such as inclusion and wellbeing, but in practice it is about whether students feel they can fully exist and express themselves without fear. It is about who feels protected by the institution and who feels diminished within it. The protests on campus forced universities into uncomfortable but necessary discussions. Students were not only protesting geopolitical violence; they were also questioning the role universities play in systems of power and partnerships. The conversations exposed tensions around institutional responsibility and academic freedom. A university that values critical thinking must also be capable of holding political discomfort. That means creating space for protest, while also

Social safety includes political safety

protecting students from physical violence and harassment. Those responsibilities should not compete with each other. I have learned from reading about and seeing these protests, that student representation should not simply be about speaking on behalf of students. It is about listening carefully to tensions that universities would rather simplify. It is about insisting that social safety includes political safety: the ability to speak, organize, and participate without fear. Universities like the VU often describe themselves as communities. But a community is not tested when everyone agrees. It is tested when conflict enters the room. A genuinely safe community is not one that avoids accountability, but one that is capable of confronting harm and protecting people without dismissing concerns. Safety and accountability should strengthen, rather than contradict, each other. The protests showed that students care deeply not only about global justice, but also what kind of university they want to belong to. And for me, that remains a question of student representation: how do we create a university where students feel both protected and empowered to challenge the institution itself? The answer starts with refusing to separate social safety from political reality.

Lauren Byun
General council member
usr.lauren.byun@vu.nl

What's going on

A selection of the topics that the USC is currently considering or negotiating.

- Transfer weekend of the newly elected USC-members, getting them introduced more to what USC is, what kind of work they will be taking on
- Finishing up the dossier of the **framework memorandum for 2027**
- Finishing up the dossier of the **draft annual report 2025**

Vakantiepraat

De zomervakantie is in aantocht. Op deze Personeelspagina lees je meer over je vakantierechten, je opnameverplichting en het al dan niet registreren van vakantie.

Hoeveel vakantie-uren heb je per jaar?

Als VU-medewerker heb je op basis van de cao recht op 232 uur vakantie per kalenderjaar bij een voltijds dienstverband. Werk je in deeltijd, dan wordt dit aantal naar rato van je werktijdfactor berekend.

Lijkt het alsof je meer vakantie-uren hebt?

Dat kan kloppen. Als je deelneemt aan de plusvariant van de Flexibele werkduur, bouw je extra uren op. Als voorbeeld nemen we een voltijdse medewerker. De basisvariant is een werkweek van 38 uur, waarvoor je ook wordt betaald. De cao biedt via deze werktijdenregeling de mogelijkheid om in overleg met je leidinggevende wekelijks 2 uur meer of minder te werken.

• Plusvariant (40 uur per week)

Je werkt 2 uur per week extra. Op jaarbasis krijg je deze 96 extra gewerkte uren terug op je vakantiekaart. Dit zijn zogeheten compensatie-uren, die vervallen op 31 december van het kalenderjaar waarin ze zijn opgebouwd.

• Minvariant (36 uur per week)

Je werkt 2 uur per week minder. De 96 niet-gewerkte uren worden in dat geval afgetrokken van je wettelijk vakantietegoed.

Je gekozen variant (basis, plus of min) kun je terugzien in je werkrooster.

Wat is het verschil tussen wettelijke en bovenwettelijke vakantie-uren?

Je hebt jaarlijks recht op wettelijke vakantie-uren ter grootte van vier keer je wekelijkse arbeidsduur. Bij een volledige werkweek van 38 uur komt dit neer op 152 uur per kalenderjaar (deeltijders naar rato).

Daarnaast heb je volgens de cao recht op bovenwettelijke vakantie-uren: 80 uur per kalenderjaar (eveneens naar rato bij deeltijd). Samen vormen deze uren het totaal van 232 vakantie-uren per jaar bij een volledige aanstelling.

Wat gebeurt er als je vakantie-uren overhoudt?

Heb je aan het einde van het kalenderjaar nog wettelijke vakantie-uren over, dan neem je deze mee naar het volgende jaar. Je moet ze uiterlijk vóór 1 juli van dat jaar opnemen, anders vervallen ze.

Ook bovenwettelijke vakantie-uren worden meegenomen. Volgens de cao heb je vervolgens 6 maanden de tijd om samen met je leidinggevende schriftelijk vast te leggen hoe je deze uren binnen 5 jaar gaat opnemen. Leg je dit niet vast, dan kan jouw leidinggevende bepalen wanneer je deze uren opneemt, binnen 12 maanden na het kalenderjaar waarin ze zijn opgebouwd.

Hoe houd je de vervaltermijnen bij?

Bij het opnemen van vakantie via de self service worden automatisch eerst de uren afgeboekt die het eerst vervallen. Je hoeft dit dus niet zelf bij te houden.

De volgorde is:

1. compensatie-uren (bij de plusvariant)
2. wettelijke vakantie-uren
3. bovenwettelijke vakantie-uren

Heb je nog wettelijke uren van vorig jaar die vóór 1 juli vervallen, dan worden deze als eerste gebruikt.

Hoe voorkom je dat je uren gaat opstapelen?

Het uitgangspunt is dat je je vakantie opneemt in het jaar waarin je deze opbouwt. Controleer daarom regelmatig je vakantiekaart. Er zijn verschillende manieren om je saldo te verlagen:

- Stap (tijdelijk) over van de plusvariant naar de basis- of minvariant. Dan heb je per week enkele uurtjes vrij en bouw je wat minder vakantie-uren op.
- Spaar uren via het meerjaren spaarmodel voor een langere periode vrij (bijvoorbeeld een sabbatical of lange vakantie).
- Zet bovenwettelijke uren in via het Keuzemodel Arbeidsvoorwaarden (bijvoorbeeld verkopen of inzetten voor andere doelen).

met je HR-adviseur voor advies en bemiddeling. Regelmatig rust nemen is essentieel om overbelasting of uitval te voorkomen. Bovendien is vakantie een wettelijk recht. Het onderwerp vakantie hoort dan ook standaard aan bod te komen in je jaargesprek.

Stel dat je onverhoopt langdurig ziek wordt, hoe zit het dan met vakantie?

We hopen natuurlijk dat het niet gebeurt, maar als je geheel of gedeeltelijk langdurig ziek wordt, bouw je evenveel vakantie op als wanneer je niet ziek zou zijn. Ook bij langdurige ziekte ben je wettelijk verplicht om jaarlijks minimaal vier werkweken vakantie op te nemen. Je leidinggevende ziet erop toe dat je deze vakantie ook daadwerkelijk opneemt. De opname komt overeen met het aantal uren dat je volgens je normale rooster werkt.

Er is wel een uitzondering: als je door je ziekte echt niet in staat bent om van vakantie te genieten, hoeft je geen vakantie op te nemen. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer je bent opgenomen in een ziekenhuis of een andere zorginstelling, maar ook als je bedlegerig bent of niet zelfredzaam. Je leidinggevende kan hierover advies inwinnen bij de bedrijfsarts, die een rol speelt in de begeleiding bij langdurige ziekte en re-integratie.

Heb je bij de Flexibele werkduur gekozen voor de plus- of minvariant, dan wordt deze keuze na een periode van 6 maanden volledige ziekte gestopt en val je terug naar de basisvariant. Pas na volledig herstel mag je - als je dat wenst - weer een keuze maken.

Kun je met je leidinggevende afspreken om geen vakantie meer te registreren?

Ja, dat is onder voorwaarden mogelijk. Je vraagt dan geen vakantie meer aan via de self service, maar je neemt na akkoord van je leidinggevende voortaan vakantiedagen op buiten het systeem om. Je houdt je saldo zelf bij en je doet dat uiteraard in overleg met je leidinggevende.

Ga naar vu.nl/vakantie en open de harmonica Vakantie-uren registreren: structureel aan- of uitzetten. Daar vind je de link naar de self service *Vakantieregistratie aan- of uitzetten* om je keuze vast te leggen. Je kunt het registreren op elk moment in het jaar uitzetten. Wil je het weer aanzetten, dan kan dat alleen per 1 januari van het volgende kalenderjaar.

Wat gebeurt er als je registratie uitstaat?

Je behoudt een vakantiekaart. Op 1 januari worden je nieuwe vakantie-uren daarop

zichtbaar, waarna medio januari de collectieve vakantiedagen worden afgeschreven. Je kunt bovenwettelijke uren blijven gebruiken binnen het Keuzemodel Arbeidsvoorwaarden. Met de vastlegging van deze keuze ga je er expliciet mee akkoord dat op 31 december van dat kalenderjaar jouw saldo automatisch op nul wordt gezet, zodat er geen vakantiestuwmeer bij jou ontstaat. Met andere woorden: op 31 december heb je al jouw vakantie-uren van dat kalenderjaar opgenomen. Op 1 januari van het volgende jaar start de cyclus opnieuw.

Vakantie en tijdschrijven: waarom zijn ze aan elkaar verbonden?

Werk je op een project met strikte verantwoordingsregels of moet je tijdschrijven, dan ben je verplicht je vakantie via de self service te registreren. Daarvoor is een reden. De vakantiekaart is namelijk gelinkt aan het systeem voor tijdschrijven. Hierdoor kun je geen tijd schrijven op de uren waarop je vakantie hebt. Ga je halverwege het jaar tijdschrijven terwijl je registratie uitstaat, neem dan contact op met de HRM Servicedesk. Dit wordt dan handmatig in het systeem aangepast.

Heb je nog andere vragen?

Op vu.nl/vakantie vind je een compleet overzicht van alle regels rondom vakantie, inclusief een overzicht van feestdagen en collectieve sluitingsdagen. Op feestdagen hoef je (met enkele uitzonderingen) niet te werken. Collectieve sluitingsdagen worden jaarlijks rond de tweede week van januari van je vakantiekaart afgeschreven.

The Good Sister

Rialto VU

Nieuw
Universiteits-
gebouw
De Boelelaan 1111

Draait vanaf
donderdag 2 juli

Check de agenda
en speeltijden op
rialtofilm.nl

De aandacht van filmmaker Sarah Miro Fischer werd enkele jaren geleden getrokken door een protestbanner met de vraag: 'Why do I know so many victims, but no perpetrators?' In een tijd waarin seksueel geweld steeds vaker wordt benoemd, legt die vraag een ongemakkelijke waarheid bloot: zolang we daders als monsters zien, herkennen we ze niet in onze eigen kring. In *The Good Sister* volgen we Rose, die volledig vertrouwt op haar broer Sam, tot hij wordt beschuldigd van een zedenmisdrijf en zij als getuige wordt opgeroepen. Terwijl haar wereld instort, richt Fischer zich op hun steeds verder onder druk staande broer-zusrelatie. Wat ooit vanzelfsprekend leek, begint te schuiven. Al snel wordt wegkijken onmogelijk.

Lola Somon, marketing

RIALTO

VU

Het grootste hardloopefeest

Hoe vier jij de veertigste verjaardag van de Dam tot Damloop? Door mee te doen natuurlijk. Loop op zondag 20 september samen met het team van Sportcentrum VU. Verzeker je nu van een startbewijs. Daarbij horen ook twaalf reguliere trainingen en vijf speciale Damloop-clinics, zodat je optimaal voorbereid aan de start verschijnt. De trainingen zijn gestart vanaf 6 mei onder begeleiding van onze looptrainer Tereza, maar je kunt nu ook nog instromen. Meer informatie: sportcentrumvu.nl/evenementen/damloop-2026-team-vu/

Maria Engels, communicatie & marketing

Sportcentrum | VU

Sport- centrum VU

VU campus
(OZW-gebouw)
Boelelaan 1109
020-5983656

maandag-vrijdag:
12-20 uur
zaterdag en
zondag: gesloten

Uilenstede
Uilenstede 100
020-5985090

maandag-vrijdag:
08-23 uur
zaterdag en
zondag: 10-18 uur
sportcentrumvu.nl

Korting op cursussen en films

VU Griffioen

Nieuw
Universiteits-
gebouw
De Boelelaan 1111

griffioen.vu.nl

Natuurlijk ken je de Griffioen van de talloze theatervoorstellingen die we het hele jaar aanbieden. Maar er is meer, in de cursuszalen in het OZW-gebouw kun je zelf in beweging komen. Heel veel dans, zoals *urban dance*, moderne dans, hiphop en klassiek ballet. Ook toneel, zang, fotografie en botanisch tekenen zitten in het aanbod. En onder de noemer Body & Mind vind je yoga, tarot, Thaise massage en tai chi. Studenten krijgen altijd 55 procent korting en ook voor VU-medewerkers zijn er voordelige cursussen te vinden. Het complete aanbod is te vinden op onze website. De inschrijving voor september is gestart. Maar als je eerder behoefte hebt aan cultuur op de campus, kun je ook naar de film in een van de vier bioscoopzalen in het NU-gebouw. Studenten en medewerkers kunnen altijd voor 6 euro naar de film op de VU. Team Griffioen wenst je een mooie zomer.

Eric-Jan Hartstra, communicatiemedewerker

VU | GRIFFIOEN

CULTUUR

Eten bij vrolijke vegajuffen

SFEER Pasteltinten en hout kleuren de inrichting. Kleurrijk en minimalistisch zou ik dit restaurant willen noemen. Het doet me aan de basisschool denken. Maar hier is het wel veel leuker, want eten en bediening hadden ze op mijn school niet, stel je voor.

ETEN Mijn vriendin en ik bestellen vooraf gyoza en als hoofdgerechten miso ramen en nameko fry. De gyoza zijn verfrissend met gember als vulling. De miso ramen zijn erg zout, maar de paddenstoelen maken alles goed. De nameko fry met noodles, bimi en paddenstoelen zijn zonder meer smaakvol.

BEDIENING Zeer vriendelijke en vrolijke jongedames, om in de basisschoolsfeer te blijven: blij juffen.

TIP Het dessert mango cheesecake, overheerlijk.

AANRADER Als je van vegetarisch eten houdt, ben je hier aan het goede adres.

PRIJS Goed betaalbaar. Wij redden het makkelijk met 50 euro.

Rivka Elbaz, masterstudent marketing

Veganees

Wibautstraat 95
veganees.com

Wil je ook GRATIS
ETEN, in ruil voor
een restaurant-
recensie?
Mail
naar redactie.
advalvas@vu.nl.

Geef Donald Pols zijn functie terug

Er is de afgelopen weken meer over hem geschreven dan over zijn naamgenoten uit Washington en Duckstad bij elkaar, dat realiseer ik me terdege, maar toch wil ik het graag nog even hebben over Donald Pols. De directeur van Milieudefensie die zijn groene naam op het spel zette voor een baan bij Tata Steel, om op zijn tweede werkdag ontslagen te worden na onthullingen over een extreemrechts verleden.

Nu weet ik dat Tata niet bekendstaat als het milieuvriendelijkste bedrijf, maar je net aangestelde chef al na één dag dumpen is wel héél onduurzaam. En disproportioneel. Als je het mij vraagt, zou Pols zijn functie gewoon terug moeten krijgen.

Niet omdat die studiejaren van Pols nou zo onschuldig waren. Als voorzitter van een Zuid-Afrikaanse apartheidsbeweging streed hij tegen rechten voor zwarte landgenoten en vóór een apart vaderland voor de witte bevolking.

‘Ik koos een weg waar ik nu met walging op terugkijk’, klinkt Pols’

spijtbetuinging in *NRC*. Zonder zijn verleden te willen vergoelijken, vertelt hij over zijn opvoeding in een aartsconservatief, kerkelijk milieu. Popmuziek en televisie waren verboden. God bepaalde dat witte mensen superieur waren. Zwarte mensen stonken.

Op 21-jarige leeftijd kwam hij tot inkeer. Hij verhuisde naar Maastricht, en niet veel later naar de andere kant van het politieke spectrum. ‘In niets ben ik de persoon die ik toen was’, aldus Pols. ‘Het waren foute standpunten, heel foute standpunten.’

Daar dacht Tata dus hetzelfde over.

In een meritocratische samenleving wordt je maatschappelijke positie bepaald door individuele verdiensten – niet door de plaats van je wieg, de spaarpot van je ouders of de kleur van je huid. Hetzelfde geldt, als het aan mij ligt, voor morele misstappen uit het verleden. Hoe kom je ooit nog aan een baan als je jeugdzondes je door iedereen tot in de eeuwigheid worden nagedragen?

Heb genade met een ethische dwaling, zeker nu. Het internet verandert razendsnel in een cellencomplex van filterbubbels, echokamers en *rabbit holes*. Door toxische algoritmes kan tegenwoordig iedere jongere in een mum van tijd afzakken in het soort gedachtegoed waarmee Pols zijn hele jeugd werd gehersenspoeld. Sterker nog: wij allemaal zijn er op een zwak moment slechts een paar klikken van verwijderd.

Maar als het zover komt, zijn we echt nog niet verloren. Het aardige van verwerpelijke standpunten is dat men ze kan verwerpen. Alleen gaat dat niet vanzelf. Zeker niet zolang we politiek gevoelige kwesties met andersdenkenden massaal blijven vermijden. Pols kwam tot inkeer toen hij de discussie aanging met de stinkende landgenoten waar hij zijn leven lang op neerkeek. Dan kunnen wij het ook.

Wout van Zaale
is masterstudent
bestuurskunde

Dido Drachman
illustrator
en striptekenaar

FOTO'S Yvonne Complier